Lietas Nr. C33665016
Lietas arhīva Nr. C-1522-17/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 10.janvārī

Rīgas rajona tiesa, tiesnese V.Puškundze,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

konstatēja:

2016.gada 23.augustā Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk - Prasītāja) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk - Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā pie apstākļiem, kas pamato prasību norādīts, ka prasība pamatota ar lietas materiāliem pievienoto 2013.gada 16.jūnija Vienošanos. Atbildētājs ir apņēmies maksāt uzturlīdzekļus dēlam. Vienošanās uzturlīdzekļu apmērs dēla uzturam norādīts 30 Ls jeb 42,69 *euro*, bet atrunāts, ka bērnam sākot apmeklēt vispārējās izglītības iestādes un palielinoties nepieciešamo materiālu izdevumiem, tēvs apņemies uzturlīdzekļus palielināt.

Ņemot vērā minēto un, pamatojoties uz Civillikuma 179.panta piekto daļu un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37, kas nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, sākot ar šīs prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā dienas līdz bērna pilngadībai.

Prasītāja nelūdza, lai lietā notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta noteikumiem atbildētājam uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi 2016.gada 29.augustā tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, ar lūgumu 15 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. Tāpat atbildētājam tika izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, kā arī nav lūdzis lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2016.gada 15.novembrī pusēm likumā noteiktajā kārtībā paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2017.gada 10.janvārī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Ar lietas materiāliem pievienoto Dzimšanas apliecības kopiju Nr. /numurs/ apstiprinās, ka /pers. C/ vecāki ir Prasītāja un Atbildētājs (lietas 9. lapa).

Tiesa konstatē, ka uz sprieduma taisīšanas dienu pušu nepilngadīgais dēls ir sasniedzis 7 gadu vecumu.

Tāpat no lietas materiāliem konstatēts, ka pušu bērns /pers. C/ apmeklē Stopiņu novada Ulbrokas vidusskolu un mācās 4 klasē (lietas 13.lapa).

Ar lietas materiāliem pievienoto laulības šķiršanas apliecības kopiju apstiprinās fakts par pušu laulības šķiršanu 2013.gada 15.februārī (lietas 14.lapa).

Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka puses 2013.gada 16.janvārī parakstīja vienošanos starp laulātajiem sakarā ar laulības šķiršanu (lietas 10.-11.lapa).

Tādējādi ar minēto vienošanos konstatēts, ka starp pusēm ir nodibinātas tiesiskas attiecības, kurās puses, kā bērna /pers. C/ vecāki uzņēmās nodrošināt līdzekļus bērna uzturam.

Tiesa atzīst, ka minētās vienošanās esamība nevar ierobežot bērna vecāka tiesības ar tiesas spriedumu noteikt uzturlīdzekļu apmēru, ja to lūdz vecāks, pie kura bērns dzīvo un ja vecāks neregulāri un nepietiekošā apmērā saņem līdzekļus bērna uzturam.

Ar lietai pievienoto 2006.gada 18.maija Stopiņu novada domes izziņu Nr. 507 apstiprinājumu gūst fakts, ka bērns ir deklarēts ar prasītāju vienā dzīvesvietā (lietas 12.lapa).

Tādējādi lietā nepastāv strīds par to, ka pušu bērns atrodas mātes aizgādībā.

Civillikuma 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantisko stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Savukārt Civillikuma 177.panta trešā daļa nosaka, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdināšanu, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus, kas bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt bērnam no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktā noteiktajam minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros līdz 2016.gada 31.janvārim bija noteikta 370 *euro*, bet saskaņā ar minētajos noteikumos izdarītajiem grozījumiem, kas stājušies

spēkā 2017.gada 1.janvārī, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī – 2016.gada 23.augustā - minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam jānodrošina savam bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas ir 111 *euro* mēnesī, bet sākot no 2017.gada 1.janvāra minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam jānodrošina savam bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas ir 114 *euro* mēnesī.

Pastāvot apstāklim, ka Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, tiesa uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu saskaņā ar Civillikuma 177. un 179.pantu.

Tāpat ņemot vērā to, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma un no atbildētāja par labu prasītājai, dēla /pers. C/ uzturam no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas - 2016.gada 23.augustalīdz 2016.gada 31.janvārim ir piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam 111 *euro* ik mēnesi, bet sākot no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai piedzenami uzturlīdzekļi 114 *euro* ik mēnesi.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērna vecumam.

Uzturlīdzekļu prasījums ir uz nākotni vērsts prasījums, tādējādi uzturlīdzekļu piedziņa tiek noteikta no prasības iesniegšanas brīža tiesā.

Atbilstoši Civillikuma 177.pantam uzturlīdzekļu termiņš ir nosakāms līdz bērna pilngadībai. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta noteikumiem spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt vecākiem prasības tiesības un tiesības saņemt bērnam pienākošos uzturlīdzekļus savā labā izbeidzas ar bērna pilngadību.

Tādējādi ar minēto vienošanos konstatēts, ka starp pusēm ir nodibinātas tiesiskas attiecības, kurās puses, kā bērna /pers. D/ vecāki uzņēmās samērā ar savu mantas stāvokli nodrošināt līdzekļus bērna uzturam.

Tiesa atzīst, ka minētās vienošanās esamība nevar ierobežot bērna vecāku tiesības ar tiesas spriedumu noteikt uzturlīdzekļu apmēru, ja to lūdz vecāk, pie kura bērns dzīvo un ja vecāks neregulāri un nepietiekošā apmērā saņem līdzekļus bērna uzturam.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu valsts nodeva par celto prasību maksājama 199,80 *euro* apmērā.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka no Atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 199,80 *euro* apmērā, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu, kas uz lietas izskatīšanas dienu sastāda 5,68 *euro* apmērā (lietas 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Tiesa uzskata, ka nosakāms termiņš tiesas sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 43., 96., 97., 193., 195., 204.[1], 205., 205.[25]- 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, sākot no 2016.gada 23.augusta līdz 2016.gada 31.decembrim, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 111 *euro* (viens simts vienpadsmit *euro*) katru mēnesi, bet sākot no 2017.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai, piedzīt uzturlīdzekļus 114 *euro* (viens simts četrpadsmit *euro*), bet ne mazāk kā tas noteikts Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu 199,80 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,68 *euro*.

Valsts nodeva iemaksājama- Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķī jānorāda atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2017.gada 10.janvāra spriedumu civillietā Nr.C33665016.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami- Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods- 21499 un atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2017.gada 10.janvāra spriedumu civillietā Nr.C33665016.

Noteikt atbildētājam termiņu tiesas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu - 10 dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesas kancelejā, 110.kab.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese V.Puškundze